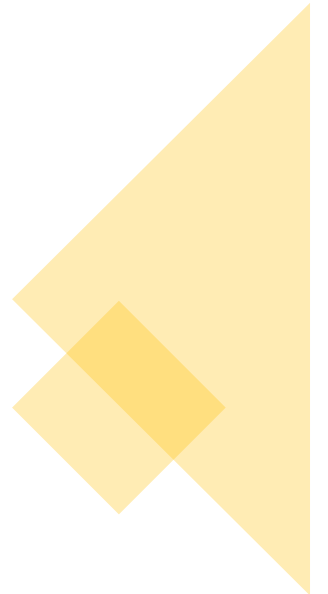

**Trybunał
Sprawiedliwości Unii
Europejskiej**

**Marta Markowska
Weronika Mieśnik
Kacper Owsianko
Patryk Piejka**

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej to instytucja sędziowska Unii Europejskiej oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej. Mieści się w Luksemburgu. Członkowie UE mają obowiązek do podporządkowywania się postanowieniom Trybunału Sprawiedliwości UE. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej składa się z dwóch organów sędziowskich: Trybunał Sprawiedliwości oraz Sądu. Językiem urzędowym jest francuski, ale orzeczenia, sprawy publikują w takim samym języku, którego państwa dotyczy dany problem.

Skład Trybunału Sprawiedliwości

W skład Trybunału Sprawiedliwości wchodzi 27 sędziów i 11 rzeczników generalnych. Sędziowie i rzecznicy generalni są mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy państw członkowskich, po konsultacji z komitetem, którego zadaniem jest opiniowanie, czy kandydaci są odpowiedni do pełnienia danej funkcji.

Mandat jest sześcioletni i odnawialny. Są oni wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających wymagane w ich państwach kwalifikacje do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych, lub są prawnikami o uznanych kompetencjach.

Sędziowie Trybunału Sprawiedliwości wybierają spośród siebie **prezesa i wiceprezesa** na okres trzech lat. Jego mandat jest odnawialny.

- Prezes kieruje pracami Trybunału Sprawiedliwości, a także przewodniczy posiedzeniom i obradom w największych składach orzekających.
  - Wiceprezes wspiera prezesa Trybunału w wykonywaniu obowiązków i zastępuje go, jeżeli w odniesieniu do prezesa wystąpi przeszkoda w wykonywaniu obowiązków.
-

Trybunał Sprawiedliwości obejmuje dwa organy sądowe:

- **Trybunał Sprawiedliwości**, który zajmuje się przekazywanymi przez sądy krajowe wnioskami o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, niektórymi skargami o stwierdzenie nieważności i odwołaniami.
  - **Sąd**, który orzeka w sprawach o stwierdzenie nieważności przedłożonych przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa oraz, w niektórych przypadkach, przez rządy krajów UE. W praktyce oznacza to, że Sąd orzeka przede wszystkim w sprawach dotyczących prawa konkurencji, pomocy państwa, handlu, rolnictwa i znaków towarowych.
-

Obrady Trybunału

Trybunał może obradować w pełnym składzie wielkiej izby (piętnastu sędziów) albo w izbach złożonych z pięciu lub trzech sędziów. Obraduje w pełnym składzie

- w przypadkach określonych w Statucie Trybunału (w szczególności kiedy ma za zadanie zdymisjonować rzecznika praw obywatelskich lub orzec o dymisji członka Komisji, który naruszył ciężące na nim zobowiązania)
- jeśli uzna, że wniesiona sprawa ma wyjątkowe znaczenie
- na żądanie państwa członkowskiego albo instytucji, które są stroną w postępowaniu
- w sprawach szczególnie ważnych lub skomplikowanych

Inne sprawy są rozpatrywane przez izby składające się z pięciu lub trzech sędziów. Prezesi izb złożonych z pięciu sędziów wybierani są na trzy lata, a prezesi izb złożonych z trzech sędziów na rok.

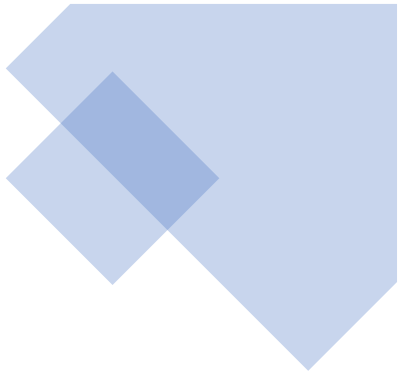

Funkcjonowanie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Postępowanie przed organami sprawiedliwości Unii Europejskiej, niezależnie czy w zakresie tylko opiniodawczym, czy również orzeczniczym, składa się z dwóch etapów:

- Procedura pisemna
- Procedura ustna (posiedzenie jawne)

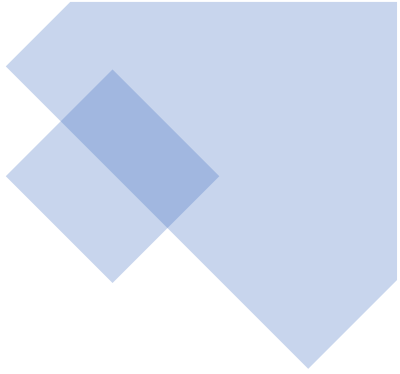

Pierwszy etap – procedura pisemna

-
- Strony przedstawiają Trybunałowi pisemne oświadczenie. Uwagi mogą być przedstawiane przez organy krajowe, instytucje UE i w niektórych przypadkach przez osoby fizyczne.
  - Sędzia opracowuje sprawozdanie, podsumowuje oświadczenia i uwagi, a następnie sprawa rozpatrywana jest przez ogólne posiedzenie Trybunału i podejmowane są następujące decyzje:
    - Liczba sędziów (3, 5 lub 15) w zależności od wagi i stopnia złożoności sprawy. Przeważnie jest to 5 sędziów. Rzadko zdarza się by Trybunał orzekał w pełnym składzie.
    - Konieczność prowadzenia procedury ustnej i wydania oficjalnego oświadczenia przez rzecznika generalnego.
-

Drugi etap – procedura ustna

- Adwokaci mogą przedstawiać swoje argumenty przed sędziami i rzecznikiem generalnym, którzy mogą zadawać pytania.
  - Jeżeli Trybunał uznał, że potrzebna będzie opinia rzecznika generalnego, wydawana jest ona kilka tygodni po przesłuchaniu.
  - Ostatecznie sędziowie odbywają naradę, a następnie wydają wyrok.
-
-

Sąd Unii Europejskiej

Rozprawy toczą się w podobny sposób, co w Trybunale Sprawiedliwości. Mimo że liczy on więcej sędziów niż Trybunał, przeważnie podczas obrad sprawę rozpatruje 3 sędziów, bez uczestnictwa rzecznika generalnego. Rozpoznaje sprawy jednostki i przedsiębiorstwa, chcące obalić niekorzystne dla nich decyzje wydane przez instytucje unii, oraz sprawy państw członkowskich na decyzje wydane przez Komisję Europejską. Najczęściej rozpatrywane są sprawy z zakresu: znaków towarowych, praw konsumenckich, rolnictwa oraz uregulowań antyterrorystycznych i sankcji.

Ułatwienia, które oferuje Trybunał

Przed obydwojoma sądami można posługiwać się każdym z języków urzędowych unii. W razie potrzeby Trybunał zapewnia pisemne i głosowe tłumaczenia. Orzeczenia są publikowane w każdym z języków unii, aby żaden z obywateli nie miał problemów z przeczytaniem i zrozumieniem w jaki sposób prawo unii zapewnia mu ochronę.

Zadania Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

- **wykładnia prawa**-gdy sąd krajowy ma wątpliwości co do wykładni lub ważności danego aktu prawnego UE, może zwrócić się o wyjaśnienie. Mechanizm ten może zajść i odwrotnie, gdy TSUE ma wątpliwości co do prawa danego kraju.
- **egzekwowanie prawa**- rozpatrywania skarg przeciwko państwom członkowskim lub instytucjom, które nie dopełniły zobowiązań wynikających z prawa.
- **unieważnianie aktów prawnych UE**- gdy akt jest nie zgodny z traktatami UE lub prawem. Kraje UE, Rada UE, Komisja Europejska lub Parlament Europejski mogą zwrócić się o unieważnienie, wtedy następuje akt unieważnienia.
- **zapewnianie podejmowania działań przez UE**- jeżeli Parlament, Rada i Komisja są bezczynne; kraje UE i inne instytucje UE mogą wnieść skargę.
- **skargi na instytucje UE**- gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorstwo doznały strat przez UE lub ich urzędników mogą wnieść skargę przeciwko.

Przykładowe orzeczenia TSUE

Sprawa C - 4 1 5 / 9 3

Orzeczenie z 15 grudnia 1995 w sporze pomiędzy belgijskim piłkarzem Jeanem -Marcem Bosmanem a jego byłym klubem Royal Football Club de Liège, Federacją Belgijską i UEFA.

Sprawa toczyła się związku z złamaniem prawa do swobodnego przepływu osób; po wygaśnięciu kontraktu klub, do którego dawniej należał Bosman, zażądał od jego nowego klubu odstępnego.

TSUE uznało, że przepisy piłkarskie uniemożliwiały w praktyce zmianę klubu, a więc pracodawcy.

Sprawy połączone C - 4 6 / 9 3 i C - 4 8 / 9 3 Factortame

Orzeczenie z 5 marca 1996 w sporze między francuskim browarem Brasserie du pêcheur SA a Republiką Federalną Niemiec, tzw. Sprawa Czystości Piwa.

Sprawa dotyczyła odszkodowania dla francuskiej firmy związku z szkodami poniesionymi przez zakaz importu piwa do Niemiec . Firma nie mogła sprzedawać swojego piwa na terenie tego kraju związku z niespełnieniem Bawarskiego Prawa Czystości (piwo mogło składać się tylko i wyłącznie z: wody, chmielu i słodu jęczmiennego i pszennego oraz drożdży).

Trybunał m.in. orzekł, że naruszenie jest istotne (oczywiste i poważne przekracza granice swobody oceny) oraz że istnieje bezpośredni związek przyczynowy między tym naruszeniem a szkodą wyrządzoną jednostce.

Wyroki TSUE w sprawie Polski

Sprawa C-639/11

Wyrok z 20 marca 2014 roku w sprawie skargi obywatela Polski Grzegorza Dorobka na Rzeczpospolitą Polską. Dotyczył on skargi na decyzję Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie skarg na decyzje niższych instancji w sprawie nieprzejścia przez jego samochód badań technicznych związku z źle umiejscowioną kierownicą. Trybunał orzekł, że wprowadzając zakaz rejestracji aut z kierownicą po prawej stronie Polska złamała dwie europejskie dyrektywy.

Sprawa C - 4 1 4 / 0 7

Wyrok z 22 grudnia 2008 roku w sprawie dotyczącej wprowadzonych w polskim prawie wyłączeń w odliczeniu podatku VAT związanego z zakupem paliwa do samochodów używanych w ramach prowadzonej działalności. Spółka Magoora zawarła umowę uprawniającą ją do pełnego odliczania podatku VAT zawartego w cenie paliwa. Jednak po znowelizowaniu art. 86 ust. 3 ustawy o podatku VAT, weszły w życie ograniczenia w odliczaniu podatku VAT, i ponieważ użytkowany samochód nie spełniał nowej definicji samochodu ciężarowego, spółka utraciła te prawa. TSUE uznało, że nie można było rozszerzyć tych ograniczeń, dostosowując się automatycznie do prawa unijnego.

Najnowsze wyroki i postanowienia TSUE

- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:62020CJ0142&qid=1620497056069&rid=1>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:62020CJ0142&qid=1620497056069&rid=1>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:62021C00041&qid=1620497246174&rid=1>

Dziękujemy za uwagę!